

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА, ПСИХОЛОГІЇ ТА
ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ**

СУЧАСНИЙ КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ

***Збірник матеріалів учасників П'ятої міжнародної
науково-практичної конференції***



Львів 2023

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Віталій Ковальчук

**ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ В ПЕРІОД В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....11**

Михайло Кельман

**ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЯ СПРИЙНЯТТЯ БУТТЯ ПРАВА В УМОВАХ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ – ПІЗНАВАЛЬНИЙ СЕНС ПРАВОРОЗУМІННЯ.....18**

Наталія Пархоменко

**КОНЦЕПЦІЯ «СПІЛЬНОГО» СУВЕРЕНІТЕТУ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ:
СУТНІСТЬ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ.....22**

Олексій Кресін

**РАНЬОМОДЕРНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМ У
ЄВРОПЕЙСЬКОМУ КОНТЕКСТІ.....27**

Олексій Мельник

**ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ВИЩОЇ РАДИ ПРАВОСУДДЯ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ
РОЗГЛЯДУ ПОДАНЬ ПРО НАДАННЯ ЗГОДИ НА ЗАТРИМАННЯ СУДДІ,
УТРИМАННЯ ЙОГО ПІД ВАРТОЮ ЧИ АРЕШТОМ31**

Юрій Ключковський

**ДЕЯКІ МІРКУВАННЯ ЩОДО МІСЦЯ ЗАКОНУ «ПРО ПРАВОВИЙ РЕЖИМ
ВОЄННОГО СТАНУ» У СИСТЕМІ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ.....35**

Петро Стецюк

**ВПЛИВ ВІЙНИ НА РОЗВИТОК СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО
КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ39**

Анатолій Заєць	
МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТИВ.....	43
Ігор Копотун, Леся Дучимінська	
РОЗШИРЕННЯ ПРАВ ЗАСУДЖЕНИХ ДО ДОВІЧНОГО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ – ОДНА З РЕАЛЬНИХ ЗАГРОЗ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ.....	47
Ірина Дробуш	
МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ.....	50
Олег Марцеляк	
КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМ В УКРАЇНІ В УМОВАХ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ: СТАН І ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ	55
Олександр Колб, Олександр Пирожик	
ПРО ДЕЯКІ КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ У ВОЄННИЙ ЧАС	60
Василь Топчій, Оксана Топчій	
ПРО ДЕЯКІ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ НАУКОВІ ПІДХОДИ ЩОДО ЗАХИСТУ ПРАВ ДІТЕЙ: ДОСВІД ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ШЕФФІЛЬД ХАЛЛАМ	63
Василь Стратонов, Андрій Дзюрбель	
МОВА ЯК ФОРМА ІДЕНТИФІКАЦІЇ ДЕРЖАВНОСТІ В УКРАЇНІ	67
Марек Рембеж	
ROLA INTERNETU W PROCESIE INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ	71
Алієв Амір Ібрагім	
THE MODERN PARADIGM OF CONSTITUTIONAL VALUES AND THEIR SIGNIFICANCE IN THE CONDITIONS OF MARTIAL LAW.....	75

Напря́м 1

НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ ТА СУЧАСНИЙ КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМ

Микола Кравчук ПРОБЛЕМА АДАПТАЦІЇ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	84
Роман Луцький КОНСТИТУЦІЙНІ ОСНОВИ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	88
Роман Мартинюк, Тетяна Хомич СУТНІСТЬ ТА ОЗНАКИ СУВЕРЕНІТЕТУ ДЕРЖАВИ	94
Ірина Жаровська ДО ПИТАННЯ ДЕРЖАВНОЇ РЕЛІГІЙНОЇ ПОЛІТИКИ.....	98
Антоніна Токарська, Анастасія Шардакова РОЛЬ СУЧАСНОГО КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ В ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ЗУСИЛЛЯХ УКРАЇНИ.....	101
Лілія Ярмол, Вікторія Чиж УХИЛЕННЯ ВІД ВИКОНАННЯ ВІЙСЬКОВОГО ОБОВ'ЯЗКУ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ	104
Ярина Богів, Оксана Підгородецька ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	108
Ірина Андрусяк ПРО ВЗАЄМОДІЮ НАУК У ЛОГІЦІ ІБН СІНІ	111
Олена Ромців, Анна Кузь ВІЙНА ЯК ВИКЛИК КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ	114

Ярина Богів, Анастасія Шардакова
РОЛЬ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ ПРО ПРАВА ЛЮДИНИ У ФОРМУВАННІ
СУЧАСНОГО КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ В УКРАЇНІ.....119

Ірина Перів
ІСТОРИЧНА ДІАЛЕКТИКА ЖІНОЧИХ ТОВАРИСТВ НА ТЕРЕНАХ УКРАЇНИ
ХІХ- ХХ СТОЛІТТЯ.....123

Ростислав Кельман
ПРАВО ЯК МАСШТАБ, МІРА СВОБОДИ, І ВОДНОЧАС ВЛАСТИВІСТЬ ТА
НЕОБХІДНІСТЬ ЇЇ ОБМЕЖЕННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ.....128

Юлія Плюта
РАТИФІКАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ ДОКУМЕНТІВ: ВПЛИВ НА РОЗВИТОК
ДЕРЖАВИ.....132

Напря́м 2

ПРАВА ЛЮДИНИ ТА НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

Андрій Боровик, Властиміл Віцен
ПРЕЗУПЦІЯ НЕВИНУВАТОСТІ, ЯК КОНСТИТУЦІЙНА ЦІННІСТЬ
ПІДТВЕРДЖЕНА ЄВРОПЕЙСЬКИМ СУДОМ З ПРАВ ЛЮДИНИ.....135

Степан Сливка
АСПЕКТИ ПРИРОДНОГО ПРАВА У ДЕСЯТИ ЗАПОВІДЯХ БОЖИХ.....137

Тетяна Бабкова
РЕАЛІЗАЦІЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА НА СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В
УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....140

Ярина Богів, Юлія Мозольова
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВ ЗА МІЖНАРОДНІ ЗЛОЧИНИ.....145

Соломія Цебенко, Ярина Левіновська
ПРАВО НА ЖИТТЯ В УМОВАХ ВІЙНИ: МІЖНАРОДНІ ЗАСОБИ ЗАХИСТУ.....149

Ярина Богів, Вікторія Клинич	
РОЛЬ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА У РЕГУЛЮВАННІ КОНФЛІКТІВ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННІ МИРУ	152
Соломія Цебенко, Габрієлла Пехньо	
МЕХАНІЗМ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В КРАЇНАХ ЄС.....	156
Лілія Ярмол, Оксана Підгородецька	
ЮРИДИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ	158
Оксана Баскакова, Валерія Чиж	
ОКУПАЦІЯ ЯК ФОРМА НЕЗАКОННОГО ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ ЩОДО ТЕРИТОРІЇ ЗГІДНО З МІЖНАРОДНИМ ПРАВОМ	162
Юрій Гелемей	
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТАТУСУ ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИХ В НАЦІОНАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ	166
Юрій Колтун	
ЗАХИСТ ПРАВ І СВОБОД ГРОМАДЯН В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ: НОВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ	168
Владислав Куксов	
ВТРУЧАННЯ В ПРАВО (СВОБОДУ) УПОВНОВАЖЕНИХ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ ЯК ФОРМА ОБМЕЖЕНЬ ПРАВ ТА СВОБОД ЛЮДИНИ	170
Тетяна Бекерська	
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ	175
Юлія Байовська	
СПІВВІДНОШЕННЯ МІЖНАРОДНИХ І УКРАЇНСЬКИХ СТАНДАРТІВ ЗАХИСТУ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ	179
Соломія Ницяпин	
ГАРАНТУВАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	182

Діана Солудчик	
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	187
Юлія Мозольова	
КОНСТИТУЦІЙНІ ПРАВА ТА СВОБОДИ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	192
Максим Дидик	
ЗАХИСТ ПРАВ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В УМОВАХ ВІЙНИ КОНСТИТУЦІЙНИМ СУДОМ УКРАЇНИ	196
Катерина Продан	
ПОРЯДОК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ГРОМАДЯН НА ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНІЙ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ	199
Наталія Феदिшин	
МІЖНАРОДНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ ТА ЙОГО ВЗАЄМОДІЯ З МІЖНАРОДНИМ ПРАВОМ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	203
Валерія Чиж	
ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ	206

Напрямок 3 ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Володимир Рибалко	
ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ДИСЦИПЛІНАРНО-ПРАВОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ СУДДІВСЬКИХ ПРОСТУПКІВ	210
Богдана Мельниченко, Вікторія Мельниченко	
ФЕНОМЕН ПУБЛІЧНОГО ІНТЕРЕСУ ЯК АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОЇ КАТЕГОРІЇ	214

Наталія Стецюк

**ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРОЦЕДУРУ КОНКУРСНОГО
ВІДБОРУ СУДДІВ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ, ВІДПОВІДНО ДО
РЕКОМЕНДАЦІЙ ВЕНЕЦІЙСЬКОЇ КОМІСІЇ.....217**

Яна Бенедик

**ЕВОЛЮЦІЯ ПРАКТИКИ СУДУ СПРАВЕДЛИВОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ
ЩОДО РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ ЦІННОСТЕЙ ЄС ЙОГО ДЕРЖАВАМИ-
ЧЛЕНАМИ.....221**

Тарас Пашук

**ДО ПИТАННЯ ПРО ВНУТРІШНІЙ АСПЕКТ ПРИНЦИПУ НЕЗАЛЕЖНОСТІ
СУДОВОЇ ВЛАДИ.....226**

Maia Ryvovar

**DO PYTANIA REALIZACJI ZASADY DECENTRALIZACJI WŁADZY JAKO
INTEGRALNEJ PODSTAWY FUNKCJONOWANIA SAMORZĄDU
TERYTORYJALNEGO: DOŚWIADCZENIA POLSKI.....231**

Ярина Богів, Дар'я Субботіна

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ.....235

Олена Ромців, Назар Левчук

**ДО ПИТАННЯ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В НАПРЯМКУ
ВСТУПУ УКРАЇНИ ДО ЄС238**

Соломія Цебенко, Олег Лютий

ВЗАЄМОДІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З УКРАЇНСЬКИМ СУДОЧИНСТВОМ242

Соломія Цебенко, Ілона Мотос

**ПРОБЛЕМАТИКА ВИКОРИСТАННЯ НАЦІОНАЛЬНИМИ СУДАМИ ПРАКТИКИ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ.....246**

Соломія Цебенко, Діана Польна

**ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ У МЕХАНІЗМІ ЗАХИСТУ ПРАВ
ЗАСУДЖЕНИХ.....249**

Василь Стратонов

доктор юридичних наук, професор, професор кафедри
національного, міжнародного права
та правоохоронної діяльності
Херсонського державного університету

Андрій Дзюрбель

кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри
кримінального права та процесу
Західноукраїнського національного університету

**МОВА ЯК ФОРМА ІДЕНТИФІКАЦІЇ ДЕРЖАВНОСТІ В
УКРАЇНІ**

У статті 10 Конституції України закріплено, що державною мовою в Україні є українська мова [1]. Рішенням Конституційного Суду України від 14 грудня 1999 року визнано, що під положенням Конституції, за яким «державною мовою в Україні є українська мова», слід розуміти, що українська мова є державною і являється обов'язковим засобом спілкування на всій території України під час здійснення повноважень органами державної влади та місцевого самоврядування, а також в інших публічних сферах суспільного життя, які визначаються законом [2]. Таким чином, положення Конституції зобов'язують застосовувати українську мову, як мову офіційного спілкування посадових і службових осіб у діловодстві органів державної влади. Проте проблеми залишались. З урахуванням проблем які виникали до цього, на основі Концепції державної мовної політики [3] приймається Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» [4].

В законі вказується на причини, які стали основою недотримання даних норм, а саме основне вказується на деформацію мовно-культурного і мовно-інформаційного простору. Закон передбачає, що українська мова є визначальним чинником і головною ознакою ідентичності української нації, та базовим системотвірним складником української громадянської нації. Приймаючи до уваги «Висновок Європейської комісії за демократію через право», відповідно до якого за особливих умов, що склалися в Україні: «збалансована політика у мовній сфері вимагає належних гарантій для збереження державної мови як інструмента єднання

суспільства», та рекомендації Європейської комісії за демократію через право» українському законодавчому органу віднайти істотно прийнятніші способи підтвердження верховенства української мови як єдиної державної мови та вжити додаткових заходів для зміцнення її ролі в українському суспільстві» [4].

Тому для контролю за дотриманням Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» 8 липня 2020 року Кабінет Міністрів України призначає уповноваженого із захисту державної мови (мовного омбудсмена) Тараса Кременя [5]. Безумовно, це був завершальний етап, оскільки була створена інституція яка здійснює контроль за виконанням ряду Законів України при цьому не притісняючи інтереси національних меншин. Так відповідно до статті 28 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», інформація для загального ознайомлення (оголошення, покажчики, вказівники, вивіски, повідомлення, написи та інша публічно розміщена текстова, візуальна і звукова інформація, що використовується або може використовуватися для інформування необмеженого кола осіб про товари, роботи, послуги, певних суб'єктів господарювання, посадових, службових осіб підприємств або органів державної влади, органів місцевого самоврядування) подається державною мовою із можливістю за потреби дублювання іншими мовами [5]. На жаль мовний омбудсмен може подавати лише приписи, тому ситуація з дотриманням вимог законодавства які не завжди виконувались. Навіть були судові тяжби, коли спори вирішувались в судах загальної юрисдикції.

Після повномасштабного вторгнення ситуація почала кардинально мінятися, і, в громадянському суспільстві досить гостро сприймається мова агресора. На регіональних рівнях приймаються програми розвитку та функціонування української мови, як державної у всіх сферах життя. Потрібно високо оцінити роботу Тараса Кременя, який розбудував систему роботи і структурно її вибудував. На сьогодні в регіонах працюють представники уповноваженого із захисту державної мови, це посилює роботу, оскільки комунікація місцевої влади значно розширюється через представницькі функції «мовного омбудсмена». Очільникам області постійно доводиться інформація про проведенні моніторинги, щодо виконання законів та функціонування української мови, що надає можливість оперативно реагувати на порушення закону.

На законодавчому рівні ми спостерігаємо, що законодавча практика супроводжується досконалим знанням національної мови, залученням спеціалістів у галузі філології. Однак неупереджений погляд на процеси розроблення, прийняття нормативно-правових актів, дозволяє констатувати парадоксальну ситуацію: повного розуміння необхідності нового законодавства в багатьох авторів поєднується з деяким мовним нігілізмом, нехтуванням того, що мова є єдиним будівельним матеріалом, з якого створюється правова матерія [6], «без мови не може бути правового регулювання» [7].

Засобами створення форми законодавчого акту є засоби системи і засоби мови. Засоби системи і мови тісно пов'язані між собою, вони переходять і доповнюють один одного. Для юридичної мови характерний спонукальний стиль викладу. Прийоми і правила викладу юридичних норм в тексті закону стосуються: способів викладу; формулювання заголовків назв статей; юридичного стилю; юридичної мови. На жаль інколи ми ще спостерігаємо російську кальку. Так термін «частный» перекладають як «приватний», «окремий», свідчення свідка визначаються як «покази», а це є русизмами [8].

На етапі підготовки законопроектів до розгляду у Верховній Раді України акти проходять правову експертизу юристів. Функція лінгвістів полягає лише в редагуванні текстів, хоча доречніше було б проведення лінгвістичної експертизи. Це призводить до того, що виникають казуси в законотворчій діяльності парламенту, коли розв'язання проблем правильності лінгвістичного вживання термінів, які використовують у проекті закону, вирішуються шляхом голосування. Отож доцільно проводити такі експертизи з урахуванням досліджень у галузі мови права, законодавчої стилістики, а саме: логіко-лінгвістичний – аналіз правничої термінології, застосованої в законі, граматичної будови мовлення законодавця, чинників, що можуть негативно впливати на точність визначення.

Юридично-технічний – техніка побудови спеціального тексту. Міністерство юстиції України, Центр правової реформи і законопроектних робіт з метою подолання проблем юридичної техніки створюють програми курсу нормо-проектувальників. У Національній академії внутрішніх справ України для магістрів права і магістрів управління введено між-кафедральний курс «Юридична техніка відомчої нормотворчості». В Чорноморському національному університеті імені Петра Могили в ОП включено до навчального плану для студентів магістерського рівня навчальний курс «Юридична техніка».

Семіотичний – текст права як знакова система. Узагальнення правових текстів, як певних приписів дозволяє виявити в них мовні формули, які диктують, що необхідно робити, що дозволено робити, що забороняється робити, щоб не порушувати встановлений у суспільстві порядок. Тому постає необхідність у проведенні поглибленої експертизи текстів правових актів, яка за аспектами дослідження може бути: а) діяхронічною; б) контрактивною.

Послідовне й уміле дотримання правил в законодавстві дозволить забезпечити повноту нормативного регулювання відносин у будь якій галузі права, відсутність прогалин і упушень під час викладення правових приписів; достатню визначеність і конкретність правового регулювання, відсутність занадто загальних або невиправдано часткових, казуїстичних приписів; взаємозв'язок норм права та їхню органічну єдність, логічну послідовність викладення; ліквідацію протиріч та неузгодженостей між окремим нормами; своєчасне реагування на формально чинні норми, які втратили своє значення, а також норми, які фактично діють у зміненій редакції; розумну стислість законодавчого тексту, уникнення невиправданих повторів, а також декларативних норм; уніфікованість, точність і визначеність формулювань і юридичних термінів, ясність і доступність термінів.

Список використаних джерел:

1. Конституція України із змінами і доповненнями URL: <https://www.president.gov.ua/documents/constitution> (дата звернення 18.09.2023 р.).
2. Конституційний Суд України в Рішенні від 14 грудня 1999 року № 10-рп/99. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v010p710-99#Text> (дата звернення 18.09.2023 р.).
3. Указ Президента України «Про Концепцію державної мовної політики» за номером 161/2010 від 15.02.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/161/2010#Text> (дата звернення 18.09.2023 р.).
4. Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 21, ст.81. (із змінами і доповненнями від 13.12.2022 №2849-IX) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text> (дата звернення 18.09.2023 р.).

5. Уповноважений із захисту державної мови. URL: <https://www.facebook.com/govvamova/> (дата звернення 18.09.2023 р.).

6. Савонюк Р. Щодо термінів і понять КПК України / Р. Савонюк // Право України. 2004. № 2. С.99-101.

7. Стратонов В.М. Теорія та практика пізнавальної діяльності слідчого: дис.... доктора юрид. наук : 12.00.09. – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність / В.М. Стратонов. Херсон, 2010. 340 с.

8. Лукашевич В.Г., Стратонов В.М. Відтворення обстановки і обставин події як метод пізнання під час розслідування злочинів: Навчальний посібник. Херсон: ХЮІ НУВС, 2002. 192 с. URL: <http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/> (дата звернення 18.09.2023 р.).

Марек Рембеж

*доктор наук, професор факультету мистецтв і педагогічних наук
Сілезького університету в Катовіце (Республіка Польща)*

ROLA INTERNETU W PROCESIE INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

Integracja europejska jest formą integracji międzynarodowej, regionalnej, procesem zachodzącym na płaszczyźnie gospodarczej, politycznej i społecznej. Komunikowanie się stanowi podstawową kwestię w relacjach między ludzkich, gdyż bez komunikacji trudno mówić o istocie ludzkiej, a tym bardziej o społeczeństwie. Natomiast z drugiej strony, w obecnych czasach na znaczeniu traci transport materialnych nośników kultury, ponieważ zostaje zastępowany bezpośrednim transportem myśli. Za sprawą w błyskawicznym tempie rozwijającej się teleinformatyzacji, niemal na naszych oczach, wszelkiego rodzaju kultury przenikają się i łączą w jedną całość.

Wszechobecny Internet w coraz to większym stopniu określa kształt procesów cywilizacyjno-kulturowych jakie zachodzą w społeczeństwach, a tradycyjnie rozumiane pojęcia takie jak cywilizacja i kultura ulegają zmianie. Z uwagi na ten fakt można zaryzykować stwierdzenie, że Internet staje się nową platformą dla komunikacji międzykulturowej, a wyraża się to nowymi formami funkcjonowania i większej integracji społeczeństwa. Najbardziej zaawansowana integracja następuje w ramach Unii Europejskiej, gdzie poprzez instytucje ponadpaństwowe realizowana jest wspólna